

Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку

Зміни, до яких схильні більшість розвинених народів світу, найчастіше обумовлені впливом зовнішніх чинників: геополітичний стан, культурні тенденції, популярні течії в певних сферах життєдіяльності (наприклад, мода та кулінарія). Саме завдяки засобам масової інформації ми оперативно дізнаємося про події як локального, так і світового масштабу. Преса, як один з різновидів ЗМІ, досить яскраво та точно відображає зміни в мові.

Багато іноземних термінів потрапляють в мову завдяки результатам глобалізації, зокрема, це мовні норми мережі Інтернет і також преса. Запозичення є перенесенням елемента чужої мови (слово, морфема, стійкий вираз і т. п.) за допомогою мовної взаємодії, а також сам процес переходу цих елементів однієї мови в інший.

Завдяки дослідженню запозиченої лексики італійською мовою, можна сказати, що даний лінгвістичний процес має як позитивну, так і негативну сторони. З одного боку, він сприяє збагаченню мови, а з іншого, робить лексичний склад мови, яку запозичують, більш уніфікованим. Це призводить до втрати ідентифікації даної мови серед інших. Проте, в результаті вивчення цієї проблеми, можна зробити висновок про те, що англіцизми та галліцизми, безсумнівно, стали невід'ємними елементами в мові носіїв італійської мови.

Постійно зростаючі політичні, економічні та культурні зв'язки Італії з багатьма країнами світу ведуть до розвитку і розширенню контактів італійської мови з іншими мовами. Вивчення запозичень являє собою одну з найважливіших проблем в колі лінгвістичних досліджень в умовах інтенсивного розширення мовних контактів. Жодна мова не може обійтися без природнього і закономірного процесу запозичення елементів з інших мов.

СЕМАНТИКА З'ЯСУВАЛЬНИХ СКЛАДНОПІДРЯДНИХ РЕЧЕНЬ БУТТЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ

Олійник Е.В., канд. філол. наук, доцент

Бердянський державний педагогічний університет, м. Бердянськ, Україна

Семантичну структуру з'ясувальних складнопідрядних речень у своїх наукових розвідках досліджувало чимало українських та російських синтаксистів: В.А. Белашапкова, Н.С. Валгіна, І.Р. Вихованець, Вольфганг Гладров, М.у. Каранськ, В.І. Кодухов, С.Є. Крючков, Л.Ю. Максимов, Н.М. Сергєєва, І.І. Слинько, Р.О.Христіанінова та інші. Проте на сьогодні не існує єдиної інтерпретації розглянутих речень, хоча й спостерігається зацікавлення окремими проблемами, пов'язаними з вивченням їхньої семантики. Це спричинює потребу ґрунтовного семантичного аналізу з'ясувальних складнопідрядних речень, який відповідав би сучасному етапу розвитку синтаксичної думки.

Основними чинниками у визначенні семантичних різновидів речень прислівного типу є лексичне навантаження опорного слова головної частини, засоби зв'язку між частинами, а також валентна зумовленість та частиномовні ознаки, які передбачають обов'язкову наявність підрядної частини, яка у з'ясувальних складнопідрядних конструкціях є інформаційно неповною й потребує певного конкретизатора, яким і виступає підрядна частина. Тому

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція (25-26 квітня 2018 р., м. Бердянськ)

доцільно виокремлювати різновиди складнопідрядних з'ясувальних речень за семантикою опорного слова головної частини.

Мета роботи - схарактеризувати семантичні властивості з'ясувальних речень буття та виявлення.

Виявлятися - ставати відомим, з'ясовуватися [2, с. 548]. Серед з'ясувальних складнопідрядних речень, опорним компонентом яких виступає лексема зі значенням буття та виявлення, ми розглядаємо конструкції, у яких загальний зміст виражає об'єктивну реальність, що існує незалежно від нашої свідомості.

Виписаний фактичний матеріал, дозволяє виділити кілька семантичних груп конструкцій такого типу:

а) речення зі значенням подій, що відбувалися, відбуваються або відбуватимуться в певний проміжок часу: *Буває, що* інколи людина до чогось нездатна (Ю. Збанацький); *Вже траплялось, що* й з дівчаткамидесь біля перелазу пристоявав (Ю. Збанацький); *Виявляється, що* і в нашому селі побував Полікарп (Ю. Збанацький); *І може статися, що* край весь наш плідючий стане однією жакною руїною (Н. Рибак);

б) речення з семантикою підтвердження вже існуючого факту: *Україна вже продемонструвала, що* може робити краще, наприклад, під час президентських виборів цього року, - підкреслила Мослер-Тьорнстрьом («Український тиждень», 02.11.2010); *З іншого боку, події після Помаранчевої революції показали, що* ми у школі демократії лише в початкових класах («Високий замок», 11.11.2009);

в) речення зі значенням висновку, який робиться на основі певних фактів: *Розрахунки свідчать, що, незважаючи на значні капітальні вкладення, термін окупності промислової біогазової установки становить близько трьох років* («Дзеркало тижня», 16.07.2005); *Роботи взяли проби і виявили, що* то колонії мікробів (І. Росоховатський); *Отже, виходило, що* ні до кіно, ні до філармонії Семена Івановича не поведеш (Б. Антоненко-Давидович).

Отже, семантична організація обстежених речень визначається насамперед значенням опорного слова й семантичним наповненням синтаксичних позицій у структурі предикативних частин. За нашими спостереженнями, граматичні ознаки й лексико-семантичне оформлення з'ясувальних конструкцій можуть суттєво впливати на модифікацію змістового відношення між їхніми частинами.

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис : [підручник] / І. Р. Вихованець. - К. : Либідь, 1993. - 368 с.
2. Словник української мови : в 11-ти томах. - К. : Наук. думка, 1971 - . - Т.І. - 799 с.